

Zarządzenie nr 38 /2011
Burmistrza Gminy Czempin
z dnia 16 lutego 2011 r.
w sprawie zarządzania ryzykiem

Na podstawie art. 33 ust.3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 69 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn.zm.) zarządzam, co następuje:

§ 1.

1.Zarządzenie określa zasady i tryb zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy w Czempiniu.

2.Określenia użyte w zarządzeniu oznaczają:

- 1) Urząd – Urząd Gminy w Czempiniu,
- 2) komórka organizacyjna – referaty, stanowiska samodzielne,
- 3) ryzyko – prawdopodobieństwo, że wystąpi określone zdarzenie, działanie lub brak działania, które może wpłynąć niekorzystnie na osiągnięcie założonego celu,
- 4) zarządzanie ryzykiem – system metod i działań zmierzających do obniżenia ryzyka oraz reagowanie na nie (tolerowanie, przeniesienie, wycofanie się, działanie),
- 5) akceptowalność ryzyka – wartość ryzyka, jaką jest w stanie zaakceptować Burmistrz przy realizacji celów i zadań,
- 6) analiza ryzyka –proces, w którym identyfikuje się ryzyko i dokonuje oceny pod kątem możliwości wystąpienia. określenie prawdopodobieństwa wystąpienia danego ryzyka i możliwych jego skutków.

§ 2.

Zarządzanie ryzykiem w Urzędzie ma na celu zwiększenie prawdopodobieństwa osiągnięcia celów i realizacji zadań przez Urząd. Zarządzanie ryzykiem ma zmniejszyć wpływ zidentyfikowanego ryzyka (lub jego wyeliminowanie) na realizację założonych celów i określonych zadań, co może się przyczynić do bardziej efektywnego ich osiągnięcia.

§ 3.

Celem zarządzania ryzykiem jest:

- 1) usprawnienie procesu planowania,
- 2) efektywne wykorzystanie zasobów Urzędu,
- 3)ochrona i budowa wizerunku Urzędu,

- 5) poprawa jakości świadczonych usług,
- 6) zapewnienie mechanizmów kontrolnych proporcjonalnie do ryzyka,
- 7) skuteczne zarządzanie,
- 8) usprawnienie przepływu informacji, kierowania i monitorowania,
- 9) zapobieganie stratom finansowym.

§ 4.

Zarządzanie ryzykiem dokonywane jest na poziomie:

- 1) strategicznym,
- 2) operacyjnym,

§ 5.

Proces zarządzanie ryzykiem obejmuje:

- 1) identyfikację ryzyka, które może oddziaływać na realizację celów i zadań Urzędu,
- 2) ocenę istniejących środków wykorzystywanych do utrzymania ryzyka pod kontrolą,
- 3) analizę i hierarchizację ryzyka,
- 4) zdefiniowanie działań wymaganych do postępowania z ryzykiem nieakceptowanym,
- 5) wskazanie osób odpowiedzialnych za podjęcie działań zaradczych oraz wyznaczenie terminu podjęcia działań,
- 6) przeciwdziałanie ryzyku,
- 7) monitorowanie procesu zarządzania ryzykiem i dokonywania zmian.

§ 6.

1. Podstawą do identyfikacji i oceny ryzyka, na poziomie strategicznym jest Strategia Gminy, uchwała budżetowa, wieloletnia prognoza finansowa.

2. Odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem na poziomie strategicznym ponosi Burmistrz poprzez:

- 1) kształtowanie i wdrażanie polityki zarządzania ryzykiem oraz nadzór nad jej realizacją,
- 2) identyfikację czynników ryzyka i ocenę ryzyka na poziomie strategicznym,
- 3) określenie poziomu akceptowalnego ryzyka dla zidentyfikowanych i poddanych analizie ryzyk w Urzędzie,
- 4) wdrożenie i monitorowanie skuteczności mechanizmów kontroli.

3. W procesie identyfikacji i oceny ryzyka na poziomie strategicznym uczestniczy Burmistrz, Zastępca Burmistrza, Skarbnik Gminy, Sekretarz Gminy.

§ 7.

1. Na poziomie operacyjnym za zarządzanie ryzykiem odpowiedzialność ponoszą kierownicy komórek organizacyjnych poprzez:

- 1) identyfikację i udokumentowanie czynników ryzyka istotnych dla osiągnięcia celów operacyjnych zawartych w rocznych uszczegółowionych planach działalności w zakresie swojej właściwości,
- 2) ocenę istotności czynników ryzyka w odniesieniu do realizowanych zadań, z uwzględnieniem prawdopodobieństwa oraz potencjalnych skutków ryzyka wywołanego tymi czynnikami,
- 3) monitoring poziomu ryzyka operacyjnego, w tym funkcjonowanie mechanizmów kontrolnych pod kątem ich adekwatności i skuteczności, a także wszelkich odstępstw od istniejących procedur,
- 4) zaprojektowanie działań zaradczych lub zgłoszenie bezpośrednio przełożonemu propozycji rozwiązań, które ograniczą ryzyko do poziomu akceptowalnego.

2. Identyfikacji ryzyka dokonuje się co najmniej raz do roku, w odniesieniu do celów i zadań określonych w przyjętych planach działalności Urzędu.

3. Kierownicy komórek organizacyjnych wypełniają „Arkusze identyfikacji, oceny i przeciwdziałania ryzyku” zwany dalej „Arkuszem”, który stanowi załącznik do Zarządzenia. Arkusz w terminie do końca pierwszego kwartału danego roku zatwierdza Burmistrz.

4. Arkusz, po zatwierdzeniu zostaje po jednym egzemplarzu przekazany do Sekretarza Gminy.

5. Odnotowania w arkuszach wymagają wszystkie zadania bez względu na poziom ryzyka wraz z odwołaniem do planu.

6. W przypadku ustalenia ryzyka przekraczającego akceptowalny poziom ryzyka należy podać planowane metody ograniczania go do poziomu akceptowalnego.

7. Zidentyfikowane ryzyko oraz metody jego ograniczania do poziomu akceptowanego są na bieżąco monitorowane przez:

- 1) kierowników komórek organizacyjnych,
- 2) osoby nadzorujące komórki organizacyjne.

§ 8.

1. Wyróżnia się następujące obszary ryzyka według których należy dokonać identyfikacji ryzyka:

- 1) czynniki zewnętrzne np.: zmiany przepisów prawa, zmiany polityczne, zakłócenia w infrastrukturze, presja społeczna, zmiany demograficzne, zapotrzebowanie społeczne,
- 2) czynniki finansowe np.: dostępność środków publicznych, w tym z Unii Europejskiej, wysokość dotacji, wzrost kosztów działalności, zmiana wysokości dochodów, inflacja, nie dający się przewidzieć wzrost wydatków

związany chociażby z klęskami żywiołowymi, zachwianie płynności finansowej ,

3) czynniki wynikające z prowadzonej działalności np.: stopień trudności realizowanych zadań, etyka pracowników, wysoka rotacja kadry, niestabilność wykorzystywanych systemów informatycznych,

4) czynniki związane z zarządzaniem np.: zmiany organizacyjne, profesjonalizm kadry zarządzającej, nadzór i kontrola, nieadekwatne do kompetencji pracowników delegowanie uprawnień.

§ 9.

Ustalenie wartości progowych prawdopodobieństwa ryzyka przedstawia się następująco:

- 1) 1 - ryzyko prawie niemożliwe,
- 2) 2 - ryzyko mało prawdopodobne,
- 3) 3 - ryzyko prawdopodobne,
- 4) 4 - wystąpienie ryzyka pewne.

§ 10.

W ramach analizy ryzyka ocenie podlega istotność danego ryzyka. Ocena skutków ryzyka wyrażona jest według następującej skali:

- 1) 1 – skutki niskie - krótkotrwałe zakłócenie w działalności,
- 2) 2 - skutki średnie - zakłócenie w działalności,
- 3) 3 – skutki wysokie - brak realizacji celu lub zadania,
- 4) 4 – skutki bardzo wysokie - brak realizacji podstawowych celów.

§ 11.

1. Wysokość ryzyka ustala się w oparciu o iloczyn prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka i istotności ryzyka.

2. Jeżeli iloczyn ryzyka wynosi:

- 1) 1 do 4 – ryzyko akceptowalne – wskazana kontrola zagrożenia, aby ryzyko pozostało na tym samym poziomie,
- 2) 5 do 8 – ryzyko małe – wskazana kontrola zagrożenia i działania zaradcze, aby ryzyko nie wzrosło,
- 3) 9 do 12 – ryzyko istotne – potrzeba podjęcia natychmiastowej reakcji , mającej na celu zminimalizowanie skutków ryzyka,
- 4) 13 do 16 – ryzyko bardzo duże – zalecana zmiana działań.

3. Decyzję o akceptacji każdego poziomu ryzyka i o podejmowaniu działań zaradczych podejmuje Burmistrz.

4. Decyzję o akceptacji każdego poziomu ryzyka i nie podejmowaniu działań zaradczych podejmuje Burmistrz.

§ 12.

Proces monitorowania ryzyka ma charakter ciągły i powinien być wykonywany na każdym szczeblu zarządzania w ramach sprawowania kontroli zarządczej.

§ 13.

Po przekroczeniu wartości poziomu akceptowalnego ryzyka Kierownicy komórek organizacyjnych zobowiązani są do natychmiastowego zgłoszenia tego faktu Burmistrzowi i bezpośredniemu przełożonemu celem podjęcia działań zaradczych lub akceptacji poziomu ryzyka.

§ 14.

Pracownicy Urzędu mają prawo i obowiązek zgłaszania przełożonym o istniejącym ryzyku na ich stanowisku pracy, a kadra kierownicza wspiera działania pracowników zmierzając do zminimalizowania potencjalnego ryzyka.

§ 15.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Burmistrz
Gminy Czempin
mgt Dorota Lew-Pilarska